

בס"ד. שיחת ש"פ ראה, מבה"ח וער"ח אלול, ה'שוי"ת*.

א. בשבת זו, שבת מברכים חודש אלול, קורין ברוב השנים (כבשנה זו) פרשת ראה (מלבד כשר"ח אלול חל בשבת, שאז קורין פרשת ראה בשבת ר"ח אלול), ויש לבאר הקשר והשייכות דפרשת ראה לעבודה דחודש אלול:

בין ריבוי הדינים שנאמרו בפרשת ראה ישנו גם הדין דסימני טהרה בבהמות וחיות: "זאת² הבהמה אשר תאכלו גו"³ (ומונה גם חיות, שמזה "למדנו שהחי בכלל בהמה"³), "כל⁴ בהמה מפרסת פרסה ושוסעת ססע גו' ("חלוקה בשתי צפרניים"⁵, "מובדלת מלמעלה ומלמטה בשתי צפרנין"⁶) מעלת גרה גו"⁷ (ולאח"ז מונה אלה שיש להם סימן אחד בלבד, שאסורים באכילה).

בנוגע לסימנים — יש חקירה⁷ האם הפירוש הוא שבגלל היותה מפרסת פרסה ומעלת גרה לכן טהורה היא, היינו, שהסימנים הם טיבת הטהרה, או שהטהרה היא בגלל סיבות אחרות, אלא כדי שאנו נדע אלו הם הבהמות הטהורות, קבע בהם הקב"ה סימנים לברר הטהרה.

ישנם כמה ראיות שהסימנים הם טיבת הטהרה. וכן משמע מלשון הפסוק בנוגע לאלה שיש להם סימן אחד — "כי מעלה גרה המה ופרסה לא הפריסו (ולכן) טמאים הם לכם גו' כי מפריס פרסה הוא ולא גרה (ולכן) טמא הוא לכם"⁸, היינו, שהסימן או העדרו הוא סיבת הטהרה או הטומאה.

ולהעיר, שהציוני ר"פ שמיני כותב בתחילת דבריו ש"הסימנים שנתפרשו בתורה .. אין הווייתן סיבת ההיתר ולא העדרם סיבת האיסור,

(3) פרש"י שם, ה.

(4) שם, ו.

(5) פרש"י עה"פ.

(6) פרש"י שמיני יא, ג.

(7) ראה צפע"ג על הרמב"ם ריש הל'

מאכלות אסורות. וראה גם לקו"ש ח"ב ע'

375 ואילך.

(8) פרשתנו שם, זח.

(* הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א ונדפס — חלק (ס"א, ס"ט-יא) בלקו"ש ח"א ע' 222 ואילך (בשילוב שיחת ש"פ שמיני תשט"ז), וחלק (ס"ב-ה) בהוספות ללקו"ש ח"ט ע' 303 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.

(1) שכבר נאמר בפרשת שמיני (יא, א

ואילך) ונכפל כאן.

(2) יד, ד.

אמנם הם סימנים יודע בהם המין הראוי מן המגונה", אבל, מהמשך דבריו בביאורו ע"פ קבלה, משמע, שהסימנים גורמים הטהרה או הטומאה, כמשמעות לשון הכתוב.

[ובכל אופן, גם אם נאמר שהסימנים הם רק מבררים, בהכרח לומר ששייכים הם לטהרה (ולא דברים צדדיים לגמרי), שבאים כתוצאה ומסובב ממנה, שהרי, "כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא דבר אחד לבטלה", ולשם מה צריך לברוא סימנים מיוחדים שאינם שייכים לטהרה אך ורק כדי לברר הטהרה, בה בשעה שיכולים לברר הטהרה ע"י סימנים ששייכים לטהרה — סיבת הטהרה או מסובב ממנה].

יש לבאר הלימוד וההוראה בעבודת האדם בנוגע לה"בהמה" שבו, נפש הבהמית, שצריך לבררה ולהפכה לקדושה, שתהי' בהמה טהורה — שענין זה שייך במיוחד לעבודה דחודש אלול, כדלקמן.

ב. ובהקדם הביאור בענינו של חודש אלול:

כ"ק מו"ח אדמו"ר מבאר¹⁰ שחודש אלול הוא החודש של חשבון הנפש. ועד"מ מבעל-עסק, שמזמן לזמן צריך לעשות חשבון כללי מהנעשה בעסקיו, שע"ז תהי' הנהגה ישרה והצלחה בעסקים, וכן הוא בעבודה, שישנו זמן מיוחד בשנה, חודש אלול, שבו צריכים לעשות חשבון כללי ממעמדו ומצבו בעבודת ה', בקיום התומ"צ ובהנהגה במדות טובות.

הזמן דחשבון הנפש הוא בחודש אלול, משא"כ במשך השנה כולה צריכים לעסוק בתורה ועבודה מבלי לחשוב אודות כללות מעמדו ומצבו, כמו בעל-עסק, שרק מזמן לזמן עושה חשבון כללי ממצב העסק, אבל רוב הזמן מתעסק בהמסחר עצמו, שאז עושה חשבון רק בנוגע לענין הפרטי שהולך לעשות עכשיו, האם כדאי לעשות זאת, ואיך לעשות זאת, אבל חשבון על מצבו הכללי עושה רק מזמן לזמן, כי, אם יעשה כל יום חשבון כללי, לא יגיע לעולם להעסק עצמו כדבעי. וכן הוא בעבודה, שכל השנה צריכים לעסוק בתורה ועבודה, כולל גם עשיית חשבון פרטי בקשעהמ"ט דכל יום על העבודה דיום זה (ועד"ז לפני שבת על העבודה דכל השבוע, ולפני ר"ח על כל החודש), ואילו החשבון הכללי מכללות מעמדו ומצבו בעבודת ה', אינו אלא בחודש אלול, כי, אם יעשה חשבון

10) סה"מ אידיש ע' 75; ע' 78; ע' 129.

9) שבת עז, ב.

כללי בכל יום, יהי' עסוק רוב היום (ג' רבעי היום¹¹) בעשיית חשבונות, ולא ישאר לו פנאי לעסוק בתורה ועבודה.

ג. יכול משהו לטעון: חשבון הוא הרי דבר טוב, ומדוע שלא יעשה חשבון כללי כל יום?

ויתירה מזה — ממשיך לטעון — איך יכול לעסוק בתורה ועבודה לפני עשיית חשבון, הרי מקרא מלא דיבר הכתוב¹² "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי", ומפורש בתניא¹³ ש"אי אפשר לרשעים להתחיל לעבוד את הוי' בלי שיעשו תשובה על העבר תחילה", ולכן, חייב לעשות חשבון תחילה כדי לידע מה עליו לתקן, ולא עוד אלא שגם לאחר התשובה צ"ל "וחטאתי"¹⁴ נגדי תמיד¹⁵, כמבואר בתניא¹⁶.

והמענה לזה — שצריך לידע שזוהי עצת היצר שיעסוק בעשיית חשבונות במקום לעסוק בתורה ועבודה. צריכים לעסוק בתורה ועבודה ללא עשיית חשבונות, ובכוא חודש אלול אזי יעשה החשבונות.

מובא בשיחות אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע¹⁷, שאחד בכה בשמח"ת, ואמר לו אדמו"ר נ"ע, שכיון שלא בכה באמירת "על חטא" ביוהכ"פ, משלים זאת עכשיו, אבל זהו שלא בזמנו.

"עשה האלקים את האדם ישר"¹⁸, ונתן לכל דבר זמן מסויים, ובנדודו, הזמן לעשיית חשבון הוא חודש אלול.

ד. ומהטעמים לזה שזמן החשבון הוא בחודש אלול דוקא — לפי שמאירים בו י"ג מדה"ר¹⁹:

עשיית חשבון צדק בנפשו יכולה לפעמים להביא היזק, כי, בידעו מעמדו ומצבו, ומה גם שאפילו "שמים"²⁰ לא זכו בעיניו וכו', עלול ליפול ביאוש, ולחשוב, שכיון שבין כה וכה המצב אבוד, מהי התועלת ביגיעתו וכו'.

(11) עיין ברכות לב, ב. ה' ת"ת לאדה"ז
פ"ד סוף ה"ו.
(12) תהלים נ, טז.
(13) פי"ז (כג, א).
(14) תהלים נא, ה.
(15) אמנם לא באופן שיהי' תמיד עצב
נבזה ח"ו, אבל אעפ"כ, צריך לידע החשבון.
(16) אגה"ת פי"א. ועייג"כ תניא פכ"ט.
(17) שמח"ת תרע"ח (סה"ש תורת שלום
ע' 227).
(18) קהלת ז, כט.
(19) לקו"ת פרשתנו לב, סע"א ואילך.
ובכ"מ.
(20) איוב טו, טו.

ולכן דוחים עשיית החשבון לחודש אלול, שבו מאירים י"ג מדה"ר, "ארך אפים גו' נושא עון ופשע וחטאה ונקה"²¹,

— ובפרט ע"פ המבואר¹⁹ שהתגלות י"ג מדה"ר בחודש אלול היא כמשל דמלך בשדה (דלא כמו התגלות יגמה"ר בר"ה ועשי"ת שהיא כמשל המלך שיושב בהיכל מלכותו), שהמלך יוצא אל העם הנמצא בשדה שאינו מושב בני-אדם, ודוגמתו בנמשל, שגם כשנמצא במקום ודרגא של שדה מצד הענינים הבלתי-רצויים (שלא עושים במקום ישוב בני-אדם) שנעשו במשך השנה, ישנה התגלות י"ג מדה"ר —

ועי"ז יוכל לעשות חשבון מבלי להתייחס ממעמדו ומצבו, בידעו שמבלי הבט על מעמדו ומצבו בשנה שעברה, יכול לחזור ולהתקרב לה' ולעסוק בתורה ועבודה, ובודאי יקבלו אותו כשוכו לעבדו ית'.

ה. האמור לעיל שהזמן לחשבון הנפש הוא בחודש אלול, משא"כ בכל השנה צריכים לעסוק בתורה ועבודה ללא חשבונות, מתאים גם עם המדובר בהתוועדות שלפנ"ז²² אודות ההתעסקות בלימוד התורה גם במעמד ומצב בלתי-רצוי (ועד לספיקות באמונה ח"ו), כיון שהמאור שבה מחזירו למוטב²³.

וצריך להבין: מארו"ל זה ("המאור שבה מחזירו למוטב") הוא בסתירה למארו"ל²⁴ (שהובא גם במאמר של י"ב תמוז²⁵) "לא זכה נעשית לו סם מיתה"?

וההסברה בזה — ע"פ דברי אדמו"ר הזקן בהלכות תלמוד תורה [שכנראה מהתוכן והסגנון ה"ה "ממוצע" בין השו"ע שהוא ע"פ נגלה, להסידור שהוא ע"פ קבלה], וז"ל²⁶:

"לא אמרו חכמים לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפילו שלא לשמה אלא כשמקיים המצוות שלומד בתורה רק שאינו לומד ומקיים לש"ש אלא מיראת העונש .. או מאהבת השכר לקבל פרס .. אבל אם אינו מקיים מה שלומד נקרא רשע, ועליו אמר הכתוב¹² ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי וגו' .. ועליו אמרו חכמים לא זכה נעשית תורתו לו סם המות".

(21) תשא לד, ר"ז.

קה"ע שם.

(22) שיחת כ"ף מנ"א סי"א (לעיל ע' 24) יומא עב, ב.

(25) קונטרס יב"ג תמוז שנה זו (סה"מ

160).

(23) ראה פתיחתא דאיכ"ר ב ובפי' יפה

תשי"ע ע' 260).

ענף שם. ירושלמי חגיגה פ"א ה"ז ובפי'

(26) פ"ד ה"ג.

ולאח"ז מוסיף עוד דעה: "וי"א²⁷ שאעפ"כ לעולם יעסוק אדם בתורה, כי מתוך שלא לשמה יוכל לברא לידי לשמה, ללמוד ע"מ לשמור ולעשות, שהמאור שבה מחזירו למוטב, כמ"ש חכמים ע"פ²⁸ אותי עזבו ותורתי לא שמרו, הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו, שהמאור שבה הי' מחזירם למוטב".

ומסיים: "וכך אמרו חכמי הקבלה שכל התורה ומצוות שאדם עושה בעודו רשע, אף שמוסיף כח בקליפות לפי שעה, מ"מ, כשיחזור אח"כ בתשובה בגלגול זה או בגלגול אחר כמ"ש²⁹ כי לא ידח ממנו נדח, אזי מוציא מהקלי' כל התורה ומצוות וחוזרים לקדושה בחזרתו, ולפיכך אין לו למנוע מלעסוק לעולם".

כלומר: גם כשתורתו נעשית לו סם המות, ומוסיף כח בקליפות לפי שעה, מ"מ, צריך לעסוק בתורה, והמאור שבה מחזירו למוטב.

ו. ויש להוסיף, שה"מאור" שמחזירו למוטב קאי על פנימיות התורה, כמדובר לעיל²² שנגלה דתורה הוא האור דתורה ופנימיות התורה הוא המאור דתורה.

ואצלנו — ה"ז קשור עם הנשיא דמאור (פנימיות) התורה, שהוא הרבי.

ומזה מובן שבכל זמן ובכל מעמד ומצב צריך ללמוד את תורת החסידות של הרבי, ולא כל פעם צריכים להקדים החשבונות בנוגע למעמדו ומצבו האם הוא שייך לזה ("צי ער האלט דערביי"), כי, גם בהיותו במצב הכי ירוד, המאור שבה מחזירו למוטב, שסופו לעשות תשובה (בגלגול זה או בגלגול אחר) כי לא ידח ממנו נדח, ואז, לא זו בלבד שיטהר מהחטאים עוונות ופשעים, אלא עוד זאת, שגם התורה שהוריד למטה ע"י לימודו באותה שעה³⁰, מתעלה וחוזרת לקדושה.

ז. עפ"ז יש לבאר גם בנוגע לדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר³¹ שתיאר בספור ארוך החילוק שבין חסידים גופא (נוסף על החילוק בין חסידים

(30) ובלשון אדמו"ר הזקן בתניא (ספכ"ד) "כמשל האוחז בראשו של מלך ומורידו למטה וטומן פניו כו".

(31) ראה סה"ש תש"ז ס"ע 60. וראה גם סה"ש קיץ ה'ש"ת ריש ע' 146.

(27) מנורת המאור וכ"ד הרמב"ם (לשון אדה"ז שם).

(28) ירמי' טז, יא.

(29) שמואל-ב יד, יד.

לאלה שאינם חסידים), בין חסידי פולין לחסידי חב"ד — שחסידי פולין יש להם הן עוה"ז והן עוה"ב, משא"כ חסידי חב"ד "ווערן אויסגעריסן" הן בעוה"ז והן בעוה"ב:

כאשר חסיד מחסידי פולין נוסע לרבו — אזי ה"תורה" היא בקיצור, ו"שיריים" (בפרט ביו"ט) ישנם בריבוי, בכל הסעודות, ואח"כ יוצאים בריקוד, וכך עובר כל הזמן מתוך עבודה בשמחה, ולפני שחזור לביתו נכנס אל הרבי להפרד ממנו, ומבקש ברכתו בכל המצטרך לו בבני חיי ומזונא רויחא, עבור בת בוגרת, עבור פרנסה וכו', והרבי מבטיח לו, וכשחזור לביתו ומספר לבעה"ב'טע על הבקשות והברכות שקיבלו מהרבי, הרי גם היא שמחה מנסיעתו אל הרבי, וכשרוצה לנסוע לרבו עוד הפעם, מסייעת בידו עי"ז שנותנת לו צידה לדרך, "קלעצלעך מיט הערינג", וכמה פרוטות עבור הנסיעה וכו' — כך שיש לו עולם הזה.

ולאחרי ק"כ שנה, בבואו לעוה"ב, וב"ד של מעלה שואלים אודות מעמדו ומצבו ("וואָס הערט זיך מיט אים"), און עס ווערט ביטער... יש לו תשובה מן המוכן: הייתי חסיד של הרבי שלי, ו"צדיק באמונתו יחי", א"ת יְחִי אלא יְחִי³². וכששואלים אותו האם קיים כל מה שהרבי צוה עליו, משיב: הרבי שלי נתן לי ברכות, ואמר לי שאהי' שומר תומ"צ, שיהי' לי שיעור בלימוד התורה וכו', וזאת עשיתי. וכשממשיכים לשאול אותו אודות "דע את אלקי אביך"³³, "צפית במרכבה"³⁴, משיב: לימדוני שצריך אמונה, כאמור, "צדיק באמונתו יחי", א"ת יְחִי אלא יְחִי, ואמונה יש לי, ולימדוני גם שאין דורשין במעשה מרכבה ובמעשה בראשית³⁵, ואכן קיימתי זאת, ובכל מקום שראיתי תיבת "אצילות", ועאכו"כ "צמצום" או "קו", ברחתי מזה כמטחוי קשת... שהרי מי אני ומה אני, ובמופלא³⁶ ממך אל תדרוש!

ובמילא, כיון שאמונה יש לו מעל הראש (מקיף אמיתי), שהרי כל ישראל הם "מאמינים בני מאמינים"³⁷, ובפרט עדת החסידים ("ביי זיי איז דאָך ניט שייך צו זאָגן"), ואת דברי הרבי קיים הן בקום ועשה והן בשב ואל תעשה — הרי, כל הג"ע והעוה"ב אינו מספיק עבורו!...

34) מדרש משלי פ"י.
35) ראה חגיגה רפ"ב (יא, ב).
36) שם יג, רע"א.
37) שבת צז, א.

32) חבקוק ב, ד. וראה מכות בסופה.
תניא פל"ג. לקו"ד ח"א קמא, ב. ועוד.
33) דברייהימס"א כח, ט. וראה תניא קר"א קנו, ב.

ואילו חסיד חב"ד שנוסע אל הרבי — הרי הוא נדחף (לא לקבלת "שיריים", דמאן דכר שמי', אלא) לשמיעת המאמר, ולפעמים, מרוב הדחיפות קשה לו לשמוע ולהבין את המאמר...

— סיפר לי יהודי א', "א' עולם'שער", מה שנשאר בזכרונו מהשבת שהי' בליובאוויטש: דחפו אותו כל כך בעת אמירת המאמר שידע רק הקושיא על הפסוק שבהתחלת המאמר. את פנים המאמר לא הבין, ולקראת התירוץ בסיום המאמר "איז ער שוין געווען אינגאנצן צוקוועטשט" [כנראה ידעו מי הוא, ולכן, דחפוהו באופן של הידור מצוה...]. לטעום משהו ("איבערכאפן די האַרץ") לאחרי המאמר לא הי' שייך, כיון שהיתה "חזרה", ואח"כ התפלה, ולאחרי המאמר והחזרה והתפלה באריכות (קצת עכ"פ), הגיע כבר זמן תפלת מנחה, וכך עבר עליו כל יום השבת "א' פאַרמאַטערטער, א' צוקוועטשטער און א' הונגעריקער", וגם את המאמר לא ידע... —

ואח"כ כשנכנס אל הרבי — מתבייש לדבר אודות צרכיו הגשמיים, פרנסה, בת בוגרת וכו', שכן, לאחרי שזה עתה שמע מאמר מהרבי אודות אצילות ולמעלה מאצילות, איך יקח זמנו של הרבי כדי לספר לו שזוגתו אינו נותנת לו מנוח בגלל שאין לה בשר לשבת ולחם שחור בימי השבוע, החנוני אינו רוצה עוד ליתן בהקפה, הבעלי-חובות יורדים לחייהם וכו'... מהרבי הוא מבקש אודות אהבת ה' ויראת ה', קבלת עול, שיוכל להתפלל ללא מחשבות זרות, שיהי' לו הרגש "אין א' וואַרט חסידות", וכיו"ב, והרבי נותן לו ברכתו על בקשות אלו. וכשחוזר לביתו שואלת הבעה'ב'סטע — בידעה שברכתו של הרבי מועילה — מה הבטיח הרבי בנוגע לפרנסה, בנוגע ל"נדן" עבור הבת הבוגרת וכו', ומשיב, שאודות ענינים אלו לא דיבר עם הרבי כלל, כי אם, אודות אהבה ויראה, עבודת התפלה ללא בלבולים מטרדות הפרנסה... הרי מובן מאליו שמקבל ממנה "פסק" על אתר, וכשרוצה לנסוע אל הרבי בשנה הבאה, צועקת זוגתו שמוטב שישכיר עצמו בתור "חזן" או "שמש" וישתכר רובלים אחדים, ואינה מניחה לו לנסוע, ואינה נותנת לו מאומה וכו' וכו' — כך שעוה"ז אין לו.

ולאחרי ק"כ שנה, בבואו לעוה"ב — שואלים אותו איזה חסיד אתה, ועונה "מיט א' ברייטקייט": "א' ליובאוויטשער חסיד, א' חב"ד'ניק". א"כ — ממשיכים לשאול אותו — יודע הנך מה הר"ת דחב"ד? ומשיב: בודאי, חכמה בינה דעת. ומהו הפירוש בזה — שלא מספיק אמונה בלבד, שהיא בכחינת מקיף, אלא צ"ל גם ידיעה והשגה, "דע את אלקי

אביך", בפנימיות דוקא. א"כ — אומרים לו — הבה נבחן את ידיעתך, "ווערט דאך ביטער"... ושותק. שואלים אותו: אולי הרבי לא למדך, לא תבע ממך? ומשיב: הרבי למדני ותבע ממני, שמעתי מאמר אחד, ועוד מאמר ועוד מאמר, וגם כשלא הי' לי עבור הוצאות הדרך, ולילך רגלי לא יכלתי, שלח אלי הרבי את המאמר בכתב. ובמילא מתחילה החקירה ודרישה: היתכן וכו', ומובן מאליו מה נעשה סוף הדבר.

ח. וכאן נשאלת השאלה: הן אמת שכדאי ה"מכאוב" בשביל ה"דעת" (כמ"ש³⁸ "יוסיף דעת יוסיף מכאוב"), אבל, מהי התועלת בה"מכאוב" כשאינן "דעת", ובנדו"ד, כיון שבין כה וכה לא לומדים חסידות כדבעי, "איז וואָס לוינט זיך די גאַנצע מעשה"?!

והמענה לזה — שצריך להשתדל ולעשות כפי יכלתו, ואז מסייעים לו מלמעלה שסוף סוף יגיע לאמיתת הענין.

וע"ד המבואר בתורה אור³⁹ בנוגע להחיוב דלימוד התורה יומם ולילה, שמצינו בזה ב' קצוות: "אפילו לא שנה אדם אלא פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית קיים מצות לא⁴⁰ ימוש גו"⁴¹, ויתירה מזה, כדברי רשב"י ש"אפילו לא קרא אדם אלא קרית שמע שחרית וערבית קיים לא ימוש"⁴¹, ולאידך, אומר רשב"י עצמו⁴² "אפשר אדם חורש בשעת חרישה כו' תורה מה תהא עלי", אלא צריך ללמוד תורה יומם ולילה, "לא ימוש ספר התורה הזה מפין" ("דברים ככתבן")⁴³, היינו, שכל מי שאפשר לו חייב לעסוק בתורה יומם ולילה, ואם אפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק, עליו דרשו חז"ל⁴⁴ "כי דבר ה' בזה וגו' הכרת תורת וגו'⁴⁵, בזה ובבא, וכל מי שאי אפשר לו לעסוק בתורה יומם ולילה (שמלמעלה לא ניתנה לו האפשרות לכך מסיבה שאינה תלוי' בבחירתו), כיון שצריך לעסוק במשא ומתן לפרנסת בני ביתו, יוצא י"ח בפרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית — ש"כיון שאי אפשר לו ועוסק כל מה שאפשר לו ישלים לו הקב"ה כו' מה שצריך להשיג" אילו הי' עוסק בתורה יומם ולילה.

43) ועיין בזה קו"א להל' ת"ת לאדה"ו רפ"ג.

44) סנהדרין צט, א.

45) שלח טו, לא.

38) קהלת א, יח.

39) מג"א צח, סע"א ואילך.

40) יהושע א, ח.

41) מנחות צט, ב.

42) ברכות לה, ב.

ועד"ז בנדו"ד: הן אמת שעכשיו חלק מהחסידיים לא הגיעו עדיין לקיום הציווי "דע את אלקי אביך" כדבעי, לא אוחזים ביחודא עילאה, ולפעמים גם לא ביחודא תתאה, מ"מ, כיון שמתייגעים כפי יכלתם, בודאית ישלים הקב"ה מלמעלה כפי הדרוש בשלימות⁴⁶.

וזהו גם כללות הענין ד"המאור שבה מחזירו למוטב" — שבכל מעמד ומצב צריכים ללמוד תורת החסידות של הרבי, מאור שבתורה, ועי"ז יגיע סו"ס לשלימות הרצוי.

ט. אמנם, האמור לעיל שצריך לעסוק בתורה ועבודה ללא חשבונות אודות מעמדו ומצבו כיון שסו"ס המאור שבה מחזירו למוטב — ה"ז רק בנוגע לנפש האלקית, שבודאי לא ידח ממנו נדח, וסופו לעשות תשובה, וגם תורתו שבה עמו, ונוסף לזה, צ"ל גם הבירור דנפש הבהמית להפכה לקדושה.

ועל זה באה ההוראה בפרשת השבוע שקורין בשבת מברכים חודש אלול, הזמן דחשבון הנפש, בנוגע לסימני טהרה דבהמות, "זאת הבהמה אשר תאכלו וגו'", שרומז על הבירור (טהרה) דנפש הבהמית.

ובהקדמה — ששתי סוגי הבהמות, טהורות וטמאות, נאמרו בתורה, שכן, גם בהנהגה ע"פ התורה יכולים להיות בהמה טמאה, וכמ"ש הרמב"ן⁴⁷ שיכולים להיות "נבל ברשות התורה" (היינו, שנדמה לו שזהו ברשות התורה, כי, לאמיתו של דבר עובר הוא על הציווי "קדושים תהיו", ציווי עיקרי ושרשי). ולכן יש צורך בבירור והבחנה לידע אם זוהי בהמה טהורה או טמאה⁴⁸, ועל זה נתנה התורה שני סימנים: (א) מפרסת פרסה, (ב) מעלת גרה — סימנים הקשורים ועד שפועלים הטהרה.

י. והענין בזה:

גם בבהמה יש חילוק עיקרי בין ראש לרגל (כמובן גם מהלכות טריפות וכו'), שהרגל דוקא קרוב אל הארץ. ודוגמתו בנפש הבהמית, שרק כח המעשה (רגל) מונח בענינים גשמיים, ארציים, כפי המוכרח, אבל הכחות הנעלים (ראש) גם דנפש הבהמית אינם צריכים להיות מונחים בענינים ארציים.

48) שגם זה מצוה היא, כדאיתא בסהמ"צ להרמב"ם מ"ע קמט. ועוד.

46) ועייג"כ הלי' ת"ת לאדה"ז פ"ב ה"י.
47) ר"פ קדושים. וראה גם תניא פ"ל.

— כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע אמר פעם לא' החסידים, ציור ובעל כשרונות, שהכניס את עצמו במסחר של ערדליים: רגלים בערדליים ראייתי, אבל ראש בערדליים?! ...! —

ויתירה מזה: גם בהרגל הסמוכה לארץ צריכה להיות פרסה — פרסא (באל"ף) שענינה הפסק והעלם — שאפילו כח המעשה (רגל) צ"ל בהפסק מהענינים הארציים. ולאידך, הפרסה צריכה להיות סדוקה ומובדלת לגמרי ("דורך און דורך") — שע"ז יאיר אור אלקי למטה, גם בהענינים הארציים, שיראה בהם אלקות⁵⁰. ובלשון אדמו"ר הזקן בשיעור תניא היומי⁵¹: "שגם בעניני ארץ לא יפרדו מאחד האמת".

ונוסף לזה צ"ל גם הסימן דמעלה גרה — שבנוגע לכל דבר גשמי שעושה צריך לברר תחילה ולחזור ולברר עוד הפעם, "גוט איבערקייען", האם לעשותו וכיצד לעשותו כו'.

וכשישנם שני סימנים אלה אזי יכולים לעשות מהבהמה — בהמה טהורה, היינו, שהגשמיות שמוכרחת מצד הגוף (בהמה שבו) תהי' באופן של טהרה⁵¹.

יא. והוראה נוספת — מסימני טהרה בעוף:

בעוף — אין סומכין על סימנים בלבד, ואין לאכול שום עוף אלא במסורת שקיבלו בו שהוא טהור. "ונאמן צייד לומר עוף זה התיר לי רבי הצייד .. שהוא בקי במינים הטמאים האמורים בתורה ובשמותיהם"⁵².

וההוראה מזה בעבודת האדם — שאין לסמוך על השכל שלו, כי, יכול אדם להתנהג ע"פ שו"ע, ואפילו להתנהג כפי שכלו לפני משורת

(ברכות כד, א), וכן בלוי' שנאמר בהם (בהעלותך ח, ז) "והעבירו תער גו'". וכ"ה בענין הפרסה דבהמה — שההפסק (ע"ד שערות) הוא חסרון, אלא צ"ל פרסה סדוקה. (50) כ"ט מנ"א — אגה"ק ס"ט.

(51) ולהעיר ממ"ש בקהלת יעקב (לבעמח"ס מלא הרועים) ש"בהמה" ר"ת "בשר היורד מן השמים", ש"בהמה" כזו בודאי טהורה, כי, אין דבר טמא יורד מן השמים (סנהדרין נט, סע"ב).

(52) חולין סג, ב. רמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"א ה"טו. ושו"ע יו"ד ספ"ב ס"ב.

(49) כמו בהפרסא שבין אצילות לבי"ע — ש"הארת הקו שהי' מאיר בכלים ד"ס דמל' בקע הפרסא עמהם ומאיר בהם בבי"ע כמו באצילות כו" (תניא אגה"ק ס"כ קלא, ב).

ולהעיר מהמבואר בדרושי חסידות (לקו"ת אמור לא, ד ואילך. ובכ"מ) בנוגע לשערות, שענינם צמצום, וע"י הפסק הגולגולת — שרק במקום שהחיות והאור הוא בריבוי צ"ל שערות (כמו בנזיר, שנאמר בו (נשא ו, ה) "קדוש יהי' גדל פרע שער ראשו"), משא"כ במקום שהחיות והאור הוא במיעוט, השערות הם חסרון (כמו באשה, שער באשה ערוה

הדין, ולהמצא בשעת מעשה בשאול תחתית רח"ל. יש צורך במסורת, "מסורת" גם מלשון מסירה והתקשרות, התקשרות אל הרבי, ו"רבי צייד", רבי שעוסק בהצלת נפשות ישראל מעצת היצר, ובקי בהם ובשמותיהם.

יב. ויש לקשר זה גם עם התחלת הפרשה — "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה":

ובהקדמה — שפסוק זה נאמר ע"י משה, וכולל גם אתפשטותא דמשה שבכל דרא ודרא⁵³, נשיא הדור, שנקרא "אנכי", כמו "אנכי" שלמעלה, "אנכי מי שאנכי"⁵⁴, בחינת הכתר⁵⁵, ודוגמתו בכללות נש"י ש"אנכי" קאי על בחינת היחידה, בחינתו של נשיא הדור.

ועז"נ "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה" — שהרי יתכן שרק כשמקבל ברכה מהרבי והברכה מתקיימת אזי רואה שהרבי הוא רבי ומתקשר אליו, משא"כ במצב הפכי חלילה אזי נופלים לו ספיקות כו', ולכן מבהיר הכתוב "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה", היינו, שגם המצב ההפכי חלילה הוא באופן ש"אנכי נותן".

וההסברה בזה — דלכאורה איך יתכן שמבחי "אנכי" יומשך היפך הברכה — אפשר לומר שהכוונה היא כדי "ער זאָל אָפּקומען מיט דעם"⁵⁶, או שהכוונה היא רק שיקבל על עצמו [שיבוא אל הרבי — ע"י הליכה על האוהל, נתינת פדיון, או באופן אחר — ויאמר (להקב"ה ע"י הרבי) שמקבל על עצמו] ועי"ז יפטר מזה⁵⁷ [וע"ד פרש"י עה"פ⁵⁸ "את הברכה אשר תשמעו", "על מנת אשר תשמעו", היינו, שע"ז שתשמעו (ששומע ומקבל על עצמו) אזי "נותן לפניכם ברכה"]], או שהאמת היא שאין רע יורד מלמעלה⁵⁹ והכל טוב רק שאינו מושג לגודלו ורב טובו⁶⁰, וכמבואר בלקו"ת⁶¹ שגם הקללות אינם רק ברכות, "הנך כולהו ברכתא נינהו"⁶², ויתירה מזה, ברכות נעלות ביותר שאינן יכולות להתגלות אלא בלשון של היפך הברכה (כדי שלא תשלוט בהן עין הרע, או קטרוג של מדת הדין).

53) תקו"ז תס"ט (קיב, רע"א. קיד, רע"א). ישבע בחרפה זו ויפטר מן המכה עצמה.

54) לקו"ת פרשתנו יח, סע"ד. 58) פרשתנו יא, כז.

55) לקו"ת אמור לד, ד. 59) ראה ב"ר פנ"א, ג.

56) עיין תניא אגה"ת פי"ב. 60) תניא אגה"ק סי"א.

57) ולהעיר מהמבואר בל"ת להאריז"ל 61) בחוקתי מח, סע"א ואילך.

58) פר"פ (איכה ג, ל) "יתן למכהו לחי ישבע בחרפה", שכאשר יזמין לו הלחי שיכהו עליו 62) מו"ק ט, ב.

ובכח ההתקשרות אל הרבי — שיכיר שכל הענינים נמשכים מלמעלה ע"י הרבי, והכל טוב — אזי יהפכו הקללות לברכות בפועל ובגלוי, ויראה במוחש ש"אשתכח בכולהו עלמין (ועד) יתיר מבחיוהי"⁶³.
ועד להשלימות האמיתית בכל זה — כשתהי' בקרוב הגאולה השלימה, והרבי יוליכנו לקראת משיח צדקנו, אמן.

---

63) זח"ג עא, ב. וראה תניא אגה"ק ביאור לסי' ז"ך.